

0/38

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARÀ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA

AQUEST NÚMERO 10 CÉNTIMS PER TOT ESPANYA

NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

ANTONI LÓPEZ, EDITOR
(Antiga casa I. López Bernagosi)

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ: LLIBRERIA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, NÚM. 20, BOTIGA
BARCELONA

PREU DE SUSCRIPCIÓ: Fora de Barcelona cada trimestre ESPANYA pessetas 1'50.—Cuba, Puerto Rico y Extranjer, 2'50

El lligam de la Solidaritat

- Es á dir, que las voleu unidas?... Donchs, siga per molts anys!

ULLADA POLITICA

LA present es, poch més poch menos, enterament igual á la passada. El govern pot dir ben bé: «Qui senmanas passa, anys empeny», encare que no es fàcil que la duració de la situació present pugui arribar á computarse per anys.

Y després de la boda, quedan també 'ls corresponents duptes, respecte á la possibilitat de reunir-les. En Moret está escamat y no vol pas ni sentirne parlar. En Montero Ríos y en Canalejas l' animan á convocarlas; pero ell no se n' fia del tot dels consells dels seus companys, reputantlos verdaderes perfidias. Massa sab que han jurat la seva ruina.

«Ni contigo ni sin tí tienen mis penas remedio: contigo porque me matas, y sin tí porque me muero.»

En Moret está resoltament pel decret de dissolució. Alguns diuen que l' té á la butxaca; opinan altres que encare ha de demanar-lo y que no está ben segur de si li donarà.

En Salmerón té una gran idea: la de batre de una vegada per sempre á las oligarquías y al caciquisme: la de restablir la verdadera y genuina representació nacional: la de que vagin á las Corts únicament els veritables representants del poble.

«Dignis si aquest joch continuu de disordre y convocar Corts, pera consumirse en l' esterilitat y l' impotencia, se pot consentir per mes temps. Ja es hora de que l' poble prengui la paraula.»

Se tracta d' efectuar una verdadera revolució, en la qual els sufragis dels ciutadans serveixin d' armes mes certeres y expeditas que 'ls mateixos mausers. El ciutadà lliure es invencible. Catalunya aixís ho sent, aixís ho ha practicat fins ara, y 's proposa repetirho á la primera ocasió que 's presenti ab mes energia y decisió que may.

Catalunya 'n donará l' exemple: una gran part d' Espanya 'l seguirá.

PEP BULLANGA

Al poble republicá

I un error polítich pogués cometre el partit de Unió republicana, error de graves y potser irreparables conseqüencias, fora aquest el de abstenir-se de pendre part en la gran festa de homenatge, disposta per Solidaritat catalana, en honor dels senadors y diputats que combateren la Lley de Jurisdiccions.

Afortunadament no l' cometerá aquest error, sobre tot després dels acorts presos per las Juntas Provincial y Municipal, en el sentit de associarse oficialment á la grandiosa festa.

Un deber superior als que dicta la lley de disciplina, ens obliga á tots: un deber á la vegada que polítich, emanat de l' afectió cordial y del respecte que 'ns mereixen nostre jefe ilustre D. Nicolau Salmerón y 'ls seus dignes companys de minoria.

Está per tothom reconegut: els nostres dignes representants foren els que més se distingiren en la ruda batalla, no sols per son contingent numérich sino per la brillantés y l' energia del seu esforç.

Si prestant irreflexiu assentiment á rezelos que no tenen rahó de ser, ni motiu fundat que 'ls justifiqui, una part major ó menor del partit republicá de Barcelona arribés á abstenirse, dirian els nostres adversaris que l' Unió republicana ha decaygut, que l' Unió republicana 's desmorona.

No es catalá de naixensa en Salmerón, y no obstant després de sa darrera campanya, no hi ha ningú que no 'l consideri com el primer dels catalans. Catalans de naixensa no son tampoch la majoria dels que l' acompanyan, y no obstant Catalunya els té per seus, per lo bé que han defensat els drets y las aspiracions del poble catalá.

Y tot aixó ho ha lograt el partit republicá sense abdicar una sola de las sevas aspiracions democráticas, republicanas y progressivas, ans bé afermant las ab més vigor que may, segurs de que las nostras llevors regeneradoras, germinarán y donarán fruyt en els camps, que avants se 'n tancavan obcecadament, de l' adhesió franca ó quan menos de las simpatias de certas classes socials.

Calculis, sols ab aixó, si 'n té de importancia l' acte de demá.

Cal, donchs, que l' poble republicá en massa acudi á rebre, als insignes patricis, al baixador del carrer de Aragó, ans de las nou del matí, hora de sa arribada.

Ará á la tarde ja es un' altra cosa. A dos quarts de tres será precis reunirse, per' agregarse á la magna manifestació civica, en el tros de Passeig de Gracia, avinguda de l' esquerra (números impars) comprés entre 'ls carrers de Valencia y la Granvia Diagonal, qu' es el siti de honor designat als elements de la Unió republicana.

Barcelona, Catalunya, Espanya entera 'ns contemplarán y 'ns contarán. Que 'ns hi trobin á tots. Y que 'ns hi trobin plens de serenitat y adornats de circunspecció.

Guarda els secrets tú mateix; no 's donguis may á guardar.—Prov. persa.

LO QUE JO HI VEYA

(DOS FETXAS) 22 Novembre 1905.—20 Maig 1906

EMBLA qu' era ahir, quan la visió se 'm va aparéixer, reveladora del deber; contantme en la parla maternal el pervindre de la patra.

Era la tarde del 22 de Novembre del any passat, tarde en que vaig portar, plé de rancúnia, á las Corts espanyolas, la trista lluyta entre germans á la Gran Vía, á las portas de Fraternalitat, plena de obrers que, ab sas donas y infants, cantavan La Marsellesa.

Aquella tarde vaig estar terrible, implacable, contra els que, celebrant una victoria, havian anat á torbar el descans dels obrers republicans que á la

Casa del Poble reposan de las pesadas feinas ab la migrada expansió artistica accessible als pobres.

No ho sé bé, y fixament no podria precisar las inspiracions que passaren pel meu esperit quan al veure maltractats á companys, alguns d' ells amichs y condeixebles, catalans tots, canviant de tó, sense donarme compte de lo que 'm passava y de lo que 'm deya, vaig apartar la vista ab horror de aquella majoria monárquica que contenta, bullidora, casi brutal com un públich de plassa de toros me jaleaba, alentantme ab els seus aplausos á seguir la lluyta que 'ls divertia, contra els representants regionalistas.

No varem canviar una sola paraula, no arribaren á las mevas orellas las instruccions ab que 's digna guiar-me en tota circumstancia; pero vaig llegir en la pupila brillant del sabi y en la expressió vigorosa del capdill, l' ordre de seguir la veu del dever, d' esser digne de la generositat republicana, de dar ocasió y de completar la gloria inmarcesible del defensor de l' Internacional, ab la gloria d' esser el primer defensor també de las libertats, els drets y las aspiracions de Catalunya.

Insults, agravis, deshonras, tota una llarga y trista historia de desprecis y ultratjes repetits un dia y altre dia, ilustrats ab vinyetas infamants, va ser es tripada d' ordre superior del Sr. Salmerón. A la llum de sa mirada vaig veure passar l' imatge de Catalunya trista, plorosa y abatuda per la lluyta encarnissada dels seus fills; vaig veure á Barcelona de dol, deserta com un cementiri; vaig veure llargas filas de treballadors, de socis de Fraternalitat del districte nou, del set y del deu, ab las eynas al coll deixant la ciutat malehida d' about la disputa esteril havia allunyat l' ideal qu' en Lerroux, Sr. Ardít, jo y tants altres, cantarem en el Coll del Remey, rodejats del poble, dibenthi la bona paraula, malehint Montjuich y jurant á Barcelona extesa als nostres peus, defensoria sempre, ayarla y servir-la més y millor que ningú, ferla gran en el treball y felís per la democracia.

Allavors va ser quan tenint davant dels meus ulls l' imatge de Catalunya qu' es ma mare, y d' en Salmerón que més que un quefe es un pare per tots els bons republicans, brotaren en mon cor y sortiren de mos llabis aqueixas paraulas, que jo entrego á la critica y al judici de tots els meus conciutadans, per si ab haverlas pronunciadas hi ha gloria oferirla al meu partit, y si hi ha culpa acceptarla tota:

«Pero yo, señores, no quiero terminar bajo la impresión de palabras que parecen una amenaza. ¿Queréis, señores regionalistas, compañeros y hermanos nuestros, representantes de nuestra amada Cataluña, pasar la gran esponja del olvido sobre el pasado? ¿Queréis que contínuemos luchando, pero con las armas del derecho, de la paz, de la cultura dentro de la ley? ¿Queréis ir al reinado dulce, dulcísimo del respeto y de la tolerancia? Pues nada de fiestas, de victorias problemáticas; vayamos todos á la fiesta de la pacificación. Si esto fuera posible, yo os convidaría á todos, porque todos sois españoles, por que esta fiesta de la pacificación sería la fiesta de la Patria.»

Tot aixó hi veyá, tot aixó hi veig en el pensament d' en Salmerón. Tot aixó va ser aprovat pels homes grans y més ilustres de la nostra democracia y aplaudit per en Lerroux.

Aquests son els sentiments que 'm portan á Madrid, que de Madrid tornaré intactes el diumenje quan tot Barcelona saludí y aclamí al gran ciutadà, al únich estadista d' ara, al qui 's encarna en la seva persona la historia democrática del passat y es també per excepció de la naturalesa piadosa ab la nostra pobra patria, el depositari del seu pervindre.

Emili Junoy

LAS FESTAS DE SOLIDARIDAD CATALANA

CONDENSACIÓ DEL PROGRAMA L' arribada EL primer acte será l' arribada de 'n Salmerón y demés diputats y senadors convidats, poch ans de las nou del matí, en el Baixador del Passeig de Gracia. El poble deu assistirhi sense banderas, pendóns ni insignias. En els carruatges que tindrán disposats, 's encaminarán els ilustres visitants Passeig de Gracia avall fins al Hotel Colón, hont tindrán el seu hostatje. Se recomana l' ordre més complet. Qui dongui algun crit subversiu ha de ser considerat com un agent perturbador, pagat qui sab per qui, y será bó que l' públich mateix l' entregui als agents de l' autoritat.

L' acte d' homenatge A las dos de la tarde deuen anar á ocupar els seus llocs els elements que prenguin part en la professió civica, formantse la manifestació en tot el trajecte comprés entre la Plassa ahont comensa l' Passeig de Sant Joan fins á la Diagonal que 's crusa ab el Passeig de Gracia, aceras ó passeigs de l' esquerra. A intervals hi haurá grans números indicadors dels sitis que han de ocupar las distintas comitivas per organissarse.

Al efecte, s' ha acordat l' ordre següent:

- N.º 1.—Passeig de Sant Joan, cantó de la Ronda de Sant Pere.—Guardia municipal, Pendó de la ciutat, Ajuntament y Diputació de Barcelona. N.º 2.—Passeig de Sant Joan, cantó Ali-Bey fins á vora Ausias March.—Estudiants. N.º 3.—De entre Ali-Bey y Ausias March á Casp.—Comarcas de Barcelona. N.º 4.—De Casp á Plassa de Tetuán.—Comarcas de Girona. N.º 5.—Plassa de Tetuán á Bailén (Granvia).—Comarcas de Tarragona. N.º 6.—Granvia (de Bailén á Girona).—Comarcas de Lleyda. N.º 7.—Granvia (vora Girona).—Societats integristas. N.º 8.—Granvia (de Girona á vora Bruch).—Representants de Balears, Valencia y Club Radical de Barcelona. N.º 9.—Granvia (de vora Bruch á Passeig de Gracia).—Entitats catalanistas de Barcelona y pobles agregats. N.º 10.—Passeig de Gracia (de Granvia aprop de Diputació).—Societats económicas, artísticas, agrícolas, industrials y literarias de Barcelona y pobles agregats. N.º 11.—Passeig de Gracia (de aprop Diputació á aprop Consell de Cent).—Societats tradicionalistas de Barcelona y pobles agregats. N.º 12.—Passeig de Gracia (Consell de Cent).—Gremis de Barcelona y pobles agregats. N.º 13.—Passeig de Gracia (Consell de Cent á Valencia).—Societats republicanas federales de Barcelona y pobles agregats. N.º 14.—Passeig de Gracia (de Valencia á Diagonal y Diagonal fins á Rambla de Catalunya).—Societats de Unió Republicana.

Totas las societats hi assistirán ab els seus pendóns insignias y estandarts. Las numerosas societats corals y músicas serán interpeladas convenientment entre las distintas comitivas per amenisar l' espera ab sos cants y tocatas. La banda municipal clourá la marxa. Tothom qui vulgui podrá agregarse á la comitiva que siga de la seva preferencia.

A dos quarts de duas sortiran diputats y senadors del Hotel Colón, dirigitentse á la Diagonal per la Rambla de Catalunya, de manera que 'ls republicans de la Unió serán els primers en rebre la seva visita. A pas lent recorrerán tota la línea de la manifestació. Passeig de Gracia avall, carrer de Corts y Passeig de Sant Joan, fins anar á instalarse en la gran tribuna alsada, junt al Arch de Triomf, á la qual hi entrarán per l' escala lateral que dona davant del Portal Nou.

Inmediatament la manifestació 's posará en marxa, passant per davant de la tribuna y desfilant per l' Avinguda central del Saló de Sant Joan. Totas las banderas formarán línea á un y altre costat de dita Avinguda. Un número de bombers distribuïts convenientment indicarán ab senyals vermelles ó blancas, quan la manifestació 's ha de detenir ó quan ha de marxar.

Terminat el desfile per davant de la tribuna, els diputats y senadors ne sortirán, passarán per desotto de l' Arch de Triomf, 's avariarán desde dalt del Arch centenars de coloms, y dits diputats y senadors s' encaminarán al Hotel de Colón, passant pel Passeig de la Industria, Princesa, Jaume I, Fernando y Ramblas.

Com se veu s' han pres todas las disposicions pera que la festa, que resultarà, sens dupte, la més grandiosa que s' ha celebrat á Espanya, estigui ben organissada. El manteniment del ordre queda confiat als mateixos manifestants. Tinguin en compte que pot haverhi perturbadors assalariats. Al que dongui qualsevol crit subversiu, entréguino els mateixos manifestants als agents de l' autoritat.

Serenata Anirá á cárrech de las Societats corals, prenenthi part uns 2,000 coristas y la banda municipal. Lloch: la Plassa de Catalunya. Hora: las nou de la nit.

El dilluns Els diputats y senadors al matí, visitarán l' Ajuntament, la Diputació Provincial, el Parch y 'ls Museos y 'ls tallers de la Maquinista terrestre y marítima. Y á la tarde la Universitat literaria, la Espanya industrial y la Casa de Maternitat y Expósitos.

A la nit funció de gala en el Teatro Principal. Ja fa dias que todas las localitats han sigut venudas.

El dimars A las deu del matí 'ls diputats y senadors pujarán al Tibidabo. A mitj-dia banquet oficial en el gran Saló del restaurant. Aquest establiment tindrà disposats dinars frets pera 'ls que vulguin menjar al defora. Els brindis se pronunciarán desde la terrassa del restaurant pera que tothom que allí 's trobi pugui sentirlos.

Al regrés se procurarà que 'ls diputats y senadors puguin veure al pas alguns dels edificis més importants de la ciutat nova.

A la nit solemne recepció en l' Ajuntament, colcantse entre altres els retratos de Figueras y Pi y Margall en la Galeria de catalans ilustres.

Tals serán, en resúm, las festas de la gratitut catalana envers dels eminents patricis, que ab la seva energia y eloqüencia, en moments de proba, sapigueren ferse intérpretes de las nobles generosas y patrióticas aspiracions de Catalunya.

Es de creure que no hi haurá una sola nota discordant en un acte tan grandió, agé per complet á la mesquina política de partit, eminentment catalá, añasador de la cultura y del bon nom de nostre poble, y destinat segurament á servir d' exemple y espill á la desvalguda Espanya.

Festas republicanas Terminadas las de Solidaritat Catalana se celebrarán las que l' partit de Unió republicana disposa en obsequi del Sr. Salmerón y demés diputats y senadors de la minoria republicana.

Sentim no poder donar compte detallat del programa, que no està encare ultimant al entrar en màquina i present número; pero podem adelantar que seran grandiosas y qu' en ellas s'afirmarà més y més la consistència del gran bloc republicà.

SOLIDARITAT CATALANA

Llista de las entitats republicanas que han enviat la seva adhesió a la Festa de protesta y homenatge. A las 116 que publicarem en els números anteriors, s'hi han de afegir las 79 següents:

Comité Republicano Federal de Figueras.—Comité Republicano Ampurdanés de Figueras.—Comité Republicano de Montbrío.—Comité Republicano Democrático Federal de la Comarca Ampurdanesa. Figueras.—Centro Republicano Autonomista de Vendrell.—Grupo Republicano de Viladecaballs (Barcelona).—Comité Republica Federal de Masquesa.—Comité Republicano de Tremp (Lérida).—Juventud Republicana de Vilafraña del Panadés.—Grupo de Demócratas de Copins.—Unión Republicana de Olot y su comarca.—Junta Municipal de Unión Republicana de Tarragona.—Comité Republicano Democrático Federal de Premiá de Dalt.—Centro de Unión Republicana de Bellidés.—Comité Republicano Democrático de S. Felu de Codinas.—Comité Republicano de Caldas de Montbuy.—Comité Republicano Democrático Federal de Canet de Mar.—Centro Democrático Federal del 7.º Distrito, Barcelona.—Centro Republicano Federalista de la Barceloneta.—Agrupación Republicana Federal de San Llorens del Panadés.—Unión Republicana de Gerona.—Centro Republicano Autonomista Instructivo de Cantallops.—Comité Federal de Cantallops.—Comité de Unión Republicana de Cantallops. Sociedad Cooperativa «La Casa del Pueblo» de Cantallops.—Comité Republicano Democrático Federal de Olot.—Centro de Unión Republicana de Calaf.—«El Relámpago» Semanario Democrata Autonomista de Tremp.—Juventud Republicana de Tremp.—Centro de Unión Republicana de Albagés.—Centro Instructivo Republicano de Vallcarca.—Juventud Republicana Federal de Tarragona.—Juventud Republicana de Arbós.—Junta Municipal de Unión Republicana de Badalona.—«La Lucha», Semanario Republicano de Badalona.—Minoría democrata del Ayuntamiento de Granollers.—Grupo de demócratas de Granollers.—Centro de Unión Republicana de Badalona.—LA CAMPANA DE GRACIA, semanari de Barcelona.—Centro de Unión Republicana de Gerona.—Comité Republicano Democrático Federal de Reus.—Comité de Unión Republicana de Palaú Sabardera.—Comité Republicano Democrático Federal de Sabadell.—Comité Republicano Democrático Federal de Mataró.—Junta provincial Republicana de Gerona.—Comité Federal de Poble de Majumet.—Junta Municipal Republicana de Gerona.—Comité Republicano de Sentmanat.—Junta de Unión Republicana de Valls.—Centro Republicano Federal de S. Felu de Guizols (Gerona).—Comité Republicano Federalista de S. Jordi Desvalls.—Comité Federal de Gerona.—Juventud Federal de Poble de Majumet.—Centro de Unión Republicana de San Felu de Guizols.—Centro del partido Republicano Español de Sentmanat.—Juventud Republicana Federal de Barcelona.—Centro Federalista de Gerona.—«El Porvenir», periódico republicano de Valls.—Comité Republicano Federal de Pla de Cibra.—Centro Republicano Democrático Federal de Vilasar de Mar.—Juventud de Unión Republicana Gracense de Gracia (Barcelona).—Juventud Republicana Federal de Reus.—Centro Republica Federal de Palamós (Gerona).—Comité Republica Federalista de Tarrassa.—Comité Republicano Democrático Federal de Badalona.—Centro Republicano de Sta. Bàrbara (Tarragona).—Casino Fraternidad Republicana de La Bisbal del Panadés.—Comité Republicano Federal de Olesa de Montserrat.—Centro y Recreo Federativo de Castell de Ampurias.—Grupo Republica Federal de San Martí de Provensals.—Comité Republica Federal de San Quirze (Tarrassa).—Comité Republica Democrático Federal de Gerona.—Comité Republica Democrático Federal de S. Felu de Llobregat.—Comité Democrático Federal de S. Celoni.—Juventud Republicana de S. Pedro de Riudevitlles.—La Esquella de la Torratxa, semanari de Barcelona.—«La Publicidad», diario de Barcelona.—Unión Republicana de Irlas (Tarragona).—Centro Republica Autonomista del Vendrell.—Total: 195.

ADVERTENCIA: Las moltíssimas entitats adheridas que faltan encare en aquesta llista, las completarem en el número següent.

Suscripció popular, oberta pera costejar els gastos de la manifestació de protesta contra la Lley de Jurisdiccions, y de just homenatge als representants del país qu' en el Parlament la combatieren.

Suma anterior. Ptas. 752 60

Suscripció oberta a Suria; Valentí Reguant, ptas. 0'25.—Pere Vila Soler, 0'25.—Un reparatriat, 0'80.—Un admirador dels dramas d' en Pitarrá, 0'25.—Un actor cómich del teatro de la Verbena, 0'25.—Jaume Vila, 0'50.—Un republicà català, 0'25.—Ambrossa, beata per forsa, 0'20.—Un que va contra els mals governants, 0'10.—i Foch! i Foch!, 0'25.

Suscripció oberta al Centro republica de Rubí; Joseph Escudé, 0'50.—Facundo Campderros, 0'50.—Jaume Ramoneda, 0'25.—Ramón Casadevall, 0'25.—Francisco Vallhonrat, 0'50.—Joan Coll, 0'25.—Joan Rodilaina, 0'50.—Francisco Prunés, 0'25.—Martí Coll, 0'25.—Joan Durán, 0'50.—Francisco Escudé, 0'25.—Pau Corbera, 0'50.—Joan Solanas, 0'25.—Salvador Cahis, 1.—Joseph Burrell, 1.—Antoni Nicolau, 0'25.—Joan Gausá, 0'50.—Joseph Bertran, 0'25.—Narcís Vila, 1.—Lluís Bacardí, 0'25.—Miquel Vallhonrat, 0'25.—Joseph Ferrer, 0'25.—Pere Nicolau, 0'50.—Francisco Martínez, 0'50.—Gaspar Taló, 0'50.—Antoni Llunyan, 0'25.—Joseph Riera, 0'15.—Jaume Prunés, 0'25.—Un català espanyol, 0'10.—Joan Cañameras, 0'50.—Jaume Llunyan, 0'50.—Gervasi Escayol, 0'50.—Benici Camps, 0'50.—Gumersindo Serraboguña, 0'50.—Miquel Riba, 0'20.—Joseph Sibecas, 0'50.—Medard Cascalló, 0'25.—Claudi Vallhonrat, 0'25.—Pau Lleó, 1.—Jaume Rosés, 0'50.—Enrich Espinosa, 0'15.—Vicens Cañameras, 0'10.—Salvador Valls, 0'25.—Llorens Font, 0'25.—Julian Solanas, 0'25.—Antoni Bertran, 0'25.—Un espanyol català, 0'10.—Un català republicà, 0'10.—Miquel Oller, 0'50.—Jaume Moray, 0'50.—Agustí Fontanals, 0'25.—Victor Garriga, 0'25.—Lluís Durán, 0'25.—Joan Campderros, 0'25.—Un republicà a seccs, 0'10.—Antoni Muñoz, 0'25.—Antoni Jané, 0'25.—Gregori Arcís, 0'25.—Jaume Vilardell, 0'25.—Isidro Fontanals, 0'25.—Antoni Grau, 0'25.—Un autonomista, 0'10.—Un lector de LA CAMPANA, 0'10.—Un tranquil, 0'10.—Manel Pernas, 0'20.—Pere Riba, 0'20.—Francisco Rovira, 0'50.—Un revolucionari, 0'10.—Antoni Espeltes, 0'25.—Un desesperat, 0'10.—Joseph Torres, 0'10.—Miquel Pujol, 0'10.—Un federal, 0'10.—Ramononés, 0'10.—Ramón Ramoneda, 0'10.—Mario Marcet, 0'50.—Joan Conill, 0'40.—Jaume Riba, 0'10.—Un republicà, 0'50.—Joan Padrós, 0'15.—Pau Pelat, Pelut y Pressacs, 0'10.—Salvador Torralba, 0'50.—Francisco Gispert, 0'25.—Jaume Torres, 0'25.—Joan Monmany, 0'25.—Manel Aris, 0'15.—Un que pensa com els castellans, 0'25.—J. C. Q., 0'25.—A. S. G., 1.—Teodoro Font, 0'10.—Un republicà, 0'50.—R. S., 0'25.—J. A., 0'25.—V. R., 0'25.—M. O., 0'25.—S. T., 0'25.—A. S., 0'25.—J. G., 0'15.—T. D., 0'50.—E. D., 0'50.

Suscripció oberta a Viladecaballs; Jaume Cabasa, 1.—

Joseph Soler, 1.—Joseph Vilapraó, 0'50.—Miquel Margarit, 0'50.—Un que no es de cap partit, 0'25.—Francisco Turu, 0'25.—Jaume Pi, 0'10.—Martí Purull, 0'20.—Un republicà, 0'20.—Joseph Casassayas, 0'15.—Pau Corbera, 0'25.—Martí Marcet, 0'25.—Joseph Gorina, 0'25.—Joan Colomé, 0'25.—Gabriel Marro, 0'50.—Miquel Marcet, 0'30.—Antoni Corbera, 0'25.—Joan Turó, 0'25.—Joseph Ballester, 0'25.—Miquel Ristol, 0'50.—Miquel Llonch, 0'20.—Martí Gorina, 0'25.—Joseph Cortés, 0'25.—Joseph Margarit, 0'25.—Joseph Carreras, 0'25.—Antoni Llonch, 0'50.—Joseph Matas, 0'25.—Camil Bonmarchan, 0'25.—Martí Purull, 0'25.—Llop, 0'25.—Matias Gorina, 0'25.—Pere Llonch, 0'10.—Francisco Llonch, 0'10.—Martí Prunés, 0'20.—Felip Llovet, 0'20.—Matias Pujol, 0'20.—Llista de suscripció del «Centre Republica de Carner» Per 26 socis del esmentat Centre, 2'60. Joseph Vich Estrada, 0'10.—Joseph Claramunt Alemany, 0'10.—Joan Balsells, 0'10.—Ramón Corominas, 0'50.—Joaquim Riba, 0'10.—Marcelino Balsells, 0'10.—Francisco Riba Tarafa, 0'25.—Joseph Vallés, 0'10.—Joseph Sardá, 0'25.—Un àngel sense alas, 0'25.—Joan Cols, 0'10.—J. J., 0'15.—Domingo Poch, 0'15.—Joseph Alemany Tarrida, 0'25.—Joan Coca Vich, 0'25.—Andreu Balsell, 0'20.—Un ballador de revés, 0'15.—Joseph Basas, 0'10.—Joseph Bisbal, 0'20.—Jaume Vivó, 0'10.—Matias Poch, 0'10.—Pere Busquet, 0'25.—Miquel Quimeras, 0'25.—Jaume Riba (a) Notari, 0'25.—Joseph Farriol Coca, 0'15.—Joan Bartróli, 0'10.—Emili Palou, 0'50.—Joaquim Poch, 0'10.—J. B., 0'50.—Crispí Pomés, 0'25.—Un republicà, 0'20.—Anton Quintana, 0'50.—Cayetana Riba, 0'50.—Joseph Riba Montané, 0'25.—Anton Aloy, 0'10.—María Casanellas de Trabal, 0'10.—Pepeeta Trabal, 0'10.—Joan Trabal, 0'10.—Andreu Poch, 0'50.—Llista de suscripció oberta a la «Fraternitat Republicana» de San Cugat de Vallés; Antoni Vilaseca, 0'10.—Joan Barnet, 0'10.—Joan Canudas, 0'15.—Bartolomé

manifestació civica ab el seu pendó, agregantse a la comitiva de la Unió Republicana.

El moviment progressiu se va evidenciant a Inglaterra. Desde que'l partit obrer conta en la Cámara ab una nutrida representació son molt importants els projectes que'l govern se proposa desarrollar.

En primer terme se dictaràn lleys rebaixant la jornada de treball. Sense arribarse encare a las vuyt horas, s'hi anirà pel camí.

Y en segon lloch el govern pensa inclinarse al pacifisme, invitant a las demés potencias a reduhir de una manera considerable ls armaments.

L'una y l'altra tendencia revelan clarament que'l món no s' detura ni retrocedeix.

Renais y s' vigorisa l'esperit de las classes treballadoras, avants miradas ab despreci, y que avuy interposan en la direcció dels pobles la seva influencia incontrastable.

Y es lo més consolador que al revés de la influencia dels monarcas, dels aristócratas y de la mesocracia, la influencia del poble obrer resulta principalment humanitaria y civilisadora.

Ella acabarà al fi ab l'assot de la guerra y ab la iniquitat de l' explotació del home pel home.

Ara's pot dir que comensa a Russia la verdadera Revolució. La reunió de la Duma equival a la reunió dels Estats generals a Fransa. El soberá y el poble's

esperarlos, llansant damunt d' ells una plaga de investigadors, que ab las sevas exigencias no ls deixan viure ni respirar.

Será en vá que busquin la tranquilitat y la justicia dintre del actual ordre de cosas. ¿Se volen salvar? No ls queda expedit més que un camí. Pensin que la recluta republicana está oberta perennement.

Els revolucionaris russos han escabetxat al famos pope Gapony.

Després de haver llansat al poble de Sant Petersburg a la revolució, fentlo matar davant del Palau real, se descubri qu' estava en tractes ab el govern del autócrata, que n rebia diners y que abusava de la confiança del partit revolucionari.

Condemnat a mort pel Tribunal de la revolució, el seu cadáver acaba de ser descubert en una caseta solitaria de aquella capital.

No hi ha plasso que no s' compleixi, ni deute que no s' pagui.

Ab tota la expropietat monárquica, s' está fent forsa sobre ls arcaldes pera que posin la seva firma en un album dedicat al rey, ab motiu de la seva boda. Se ls exigeix: la firma, la rúbrica y una quota de 5 a 25 pessetas pera costejar l' album.

Gobernadors hi ha com el de Girona, qu' en aquesta tasca de la imposició s' excedeixen fins al extrém de cridar als arcaldes a la seva presencia, conminantlos a compareixehi sin excusa ni pretexto alguno.

Aixís, per aquests medis, es com se fabrica l' esperit monárquich en els alambins de l' arbitrariedad.

Uns bons operaris de Molins de Rey han donat llenca de la seva pell pera practicar la cura de una companyera de treball que, agafada pel volant de una màquina, sufrí una ferida grave al cap.

Aquestas probas de generós altruisme honran a la classe obrera catalana.

Molt difícil será desvanixer el pessim efecte que en l' opinió pública ha produhit l' establiment del trust periodístich, en el qual hi entran alguns dels principals rotatius de Madrid. Com corren diners en gran, hi ha qui atribueix el negoci als jesuítas; hi ha qui creu que l' impulsa la banca jueva.

Nosaltres no tenim datos pera formar opinió; però aixó de un trust periodístich ens resulta sospitós, porque put a mercedeig en las ideas.

El remey vindrá, creantse periódichs independents davant dels periódichs que hajan deixat de serho.

Per la fruyta s' coneixerá l' arbre... y de la fruyta que tingui mal gust, podem estarne ben segurs: el públich no voldrá menjarne.

Convé, donchs, que enfront del trust periodístich se constituixehi'l trust de la opinió pública disposada a no deixarse ensarronar.

El cambi dels franchs va baixant de día en día, de modo que avuy se troba casi bé a la par.

Pero las sustancias alimenticias continúan pagantse a preus elevadíssims. ¿Qui' n té la culpa? ¿Serán els acaparadors? Tal vegada.

Hora sería ja de que per tot Espanya s' alsés el crit enérgich de:—Consumidors: a defensarse!

El Sr. Mella, el gran orador del partit carlista, en un discurs que acaba de pronunciar a Sevilla, s' ha declarat partidari de l' Iglesia del Estat.

Jutjin ab aixó sols del progrés de las ideas. Quan fins els carlins que constituhan un dels partits polítichs més apegats a la teocracia, demanan que l' Iglesia y l' Estat parteixin peras, ¿no resulta escandalosamente incomprensible que las oligarquías monárquicas, y sobre tot la que vol passar per liberal, s' empenyi en sostenir el present estat de cosas de supeditació del Estat a la Iglesia?

S' haurían de morir de vergonya. Pero no tinguin por: no s' hi morirán, porque la vergonya, políticament, no la coneixen.

FESTA REPUBLICANA

Hermosa fou la festa que ls republicans de la Comarca del Vallés celebraren el diumenje día 6. En una pineta molt aprop de la vila de Mollet, s' hi aplegaren fraternalment tots els qu' en el districte de Granollers-Badalona treballan ab més entusiasme que sort, per enderrocar al indigne caciquisme que, expulsat de tots els pobles forts, té encare allí arrels tan fondas que per arrencarlas hi emplean nostres companys sas moltas forsas, havent fins ara resultat inútils, degut a l' avalança d' hipócratas y cobarts qu' en días d' eleccions venen son vot com la cosa més despreciable.

A la Benvinda Democrática, que aquesta es la festa que acobla a tots els republicans vallesans, que hi anaren ab sos pendons y banderas, hi prengueren part els senyors Corominas, Lladó y Vallés, Calvo, Ardid y altres, quins en sos discursos al ayre lliure, enaltiren las ideas de Democracia y feren ressaltar la necessitat de que per res se desfassi l' Unió Republicana, única manera d' acabar ab l' actual ordre de cosas, amparador del caciquisme y la reacció, moderna tiranía qu' endogala als pobles y homes débils.

Hermosa fou la festa de Mollet; las simpáticas molletanas hi contribuiren molt, fent que ab sa presencia resultés l' Aplech de la Democracia, l' acte més important que'l partit republica del Vallés ha realizat.

PRÁCTICA

A vint anys.—¡Republica! a vint y cinch.—¡L' anarquía! a trenta cinch.—¡Prou n' hi ha! are l' que haig de defensá tes lo pá de cada día!

J. NAVARRO LASARTE

Que las lleys d' una nació prohibeixin el desafío de home a home, y l' permetin, promoguin y honrin de mil homes contra altres mil, es una cosa que no la entench.—J. Cortada.

Catalunya y en Moret

—Tú ves tocant, pero demá escolta.

Rexach, 0'15.—Jaume Puig, 0'10.—Teodoro Martí, 0'25.—Joan Puig, 0'15.—Miquel Grau, 0'10.—Miquel Masana, 0'10.—Martí Culelly, 0'15.—Joseph Martí Valls, 0'25.—Joan Sanjés Dumenge, 0'25.—Marcelino Sanjés Torres, 0'25.—Pere Sanjuan, 0'10.—Pere Bigas, 0'25.—Joan Vilaseca, 0'10.—Joan Vila, 0'05.—Joseph Vila, 0'05.—Quirse Nunell, 0'50.—Jaume Garriga, 0'10.—Miquel Vilarrubi, 0'10.—Pere Vilarrubi, 0'05.—Joseph Vilarrubi, 0'05.—Joaquim Vilarrubi, 0'05.—Libero Sanjuan, 0'05.—Francisco Raxac, 0'15.—Pere Raxac, 0'10.—Rafel Raxac, 0'10.—Tomás Juliana, 0'10.—Ignasi Mas, 0'10.—Total: ptas. 802'30.

¿Qué n voleu fer d' una nació que no sab cridar més que: ¡Visca l' rey?—Mirabeau.

A CAMPANA DE GRACIA s' adhereix ab tot entusiasme a las festas de Solidaritat catalana, en honor dels diputats y senadors que, fentse intérpretes de las aspiracions de Catalunya, combatieren ab energia y admirabile acert la Lley de jurisdiccions. A tal efecte assistirá demá diumenje a la

troban davant per davant, no ja pera veure qui té més forsa, sino pera parlarse y posar en clar qui té més rahó.

La qüestió de la forsa, en tot cas, vindrá després, exercintse contra aquell que ls dictats de la rahó negui ó burli.

Pera la elecció de la Duma s' imposaren tals restriccions, que semblava que havia de representar el sentit y las aspiracions de las classes privilegiadas. Y no obstant ha sortit elegida una corporació eminentment democrática.

Quan el Czar va anar a procedir a l' apertura de las sevas sessions pronunciá un discurs, declarant que havia rebut de Deu el poder qu' exerceix. La Duma va acullir ab silenci aquesta declaració. Podia haverli demanat que presentés els poders celestials pera examinar si eran válits.

Pero la Duma ha preferit formular, per tota contesta, una serie de reclamacions eminentment liberals y democráticas, expressió de las actuals aspiracions del poble moscovita.

Y l' Czar, concedéxilas ó no, haurá de reconèixer de bon grat ó a las sevas expensas, que ls poders públichs no amanan de Deu, sino del poble.

No n' hi ha prou ab las amenassas que pesan sobre ls productors espanyols, per efecte de las ingerencias dels estrangers en la confecció dels aranzels. Era ademés precís molestarlos, perjudicarlos, des-

en indemnizarlo dels grans danys que li ocasiona, havent sigut un dels que ab més sanya l'perseguiren, contribuint a la seva expulsió de la Iglesia. > Eh, qué tal? > Què 'ls sembla? Pero vagin llegint, que la llista continua encare.

>Mori Torres Asensio, fiscal de la Rota, y deixá passa de 3 milions. No havia sigut més que canonje, provisor de Madrid y fiscal: son major son per uns nou anys fou de 7,500 á 8,000 pessetas anuals. >De ahont van sortir, donchs, aqueixos milions? >Havian fet testament mutu, com els matrimonis, el difunt y un personatge de mal sangro, carli, nocedalista, separatista y sacerdot, anomenat Rubio y Peralta, capellá del Sagrament y encarregat del registre en la Vicaria. Passava per nebot del difunt, y encare que tenian cert parentiu, nebot seu precisament no ho era: aquest es el seu heren. Tampoch legá el Torres Asensio ni un centim pera 'ls qui en vida havia perjudicat, qu' eran moltíssims, ni pera 'ls pobres.

>Mori 'l cardenal Spínola, arquebisbe de Sevilla y deixá... No se sab encare quin es el seu testament; se diu que mori pobre, pero contra aquesta asseveració hi ha que tenir en compte que no era generós; que l' arquebisbat li redituava més de 25,000 duros anuals, y que tenia una germana en nom de la qual solia inscriure sos enormes estalvis. Aixís qualsevol rich pot semblar que mor pobre.

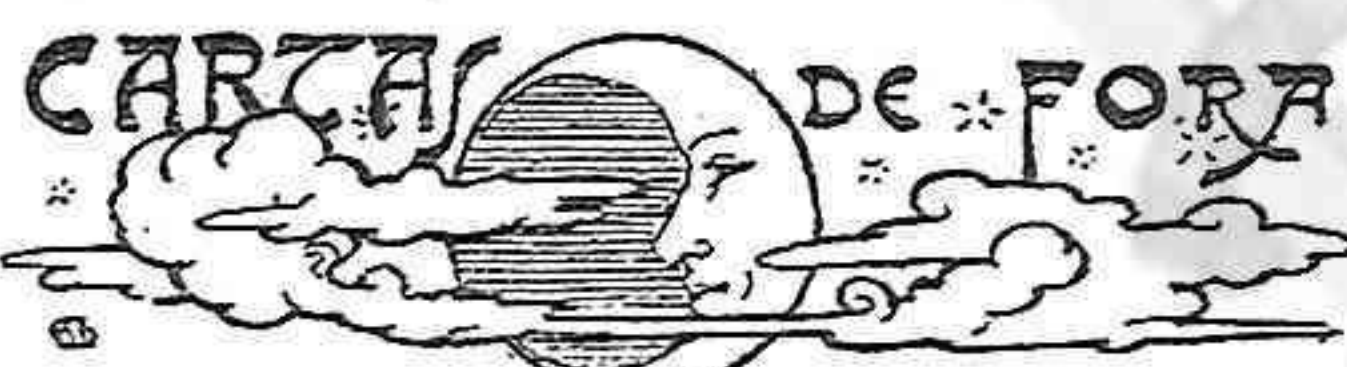
>No es veritat que aquestas herencias proban la virtut, el desprendiment, l' honradés, la caritat del alt clero, y lo perseguida, pobre y maltractada que 's ven la Iglesia per aquestas pilletes governs liberals de la restauració? >Ah! me 'n descuidava. El bisbe de Girona, mort ara de poch, ha deixat deu milions... quatre menos que 'l de Vitoria, que 'n deixá catorze. És admirable y edificant.

Verdaderament: si aixó deixan els que se 'n van del món qu' es lo que possehirán els que s' hi quedan? >Comprenen ara una de las causas de la sinderit cronica de que casi tots els espanyols se queixan? Els diners que 's troban á faltar, no 's perden per tothom. Y no hi posin duptes: l' escalf de nostra santa religió 'ls acreix y multiplica.

LA SOLIDARITAT

Es la solidaritat la més ferma garantia de tots els drets sacratíssims que alentem en nostra vida. Es la solidaritat la gran força que aniquila privilegis desastrosos, ab sa potent energia. Es la solidaritat la deesa del bé, que ardua, un bell pervenir treballa... Estimeu-la, perseguim-la, qu' es la solidaritat reconfortant medicina que fa forts als pobles débils! Espanya la necessita perque es faca... perque es pobre... perque es mansa y malaltissa... Solidaritat: ¡Avant! Catalunya forta y digna pot resoldre 'l gran problema que á tots tant ens mortifica. ¡Siguem homes! ¡Siguem práctichs! La campanya s' inicia prenent proporcions grandiosas perque l' idea es altruista. ¡Traballém, y farém feyna! Traballém units. Y un día, d' aqueixa fosca que 'ns volta, que 'ns empetteix y asfixia... sortirà la llum benèfica que als grans pobles il·lumina, que Catalunya l' anyora, que tot Espanya voldria... Solidaritat: ¡Avant! ¡Que tú encertará l' enigma!

ANDRESITO

SANT JOAN DESPI, 2 de maig

En aquest poble el diumenge passat se celebrá una reunió de hicas de Maria dintre el temple de Deu, la qual fou presidida pel nostre carboner místich mossen «Riu», y en dita reunió 's parlá de la professó que acostuman á fer cada any pel maig. Donchs aquí 's comensá un sai nete, cómic-híric-dramátich, y aixó resulta que en el coro de hicas hi ha dos partits: l' un es partidari de fer la professó el día de Pasqua perque pugui venir á brammar á dalt del cubell místich, lo nostre excarboner «Jep Cunillaire», y l' altre es partidari de fer-la el dilluns per venir per pierrot á dalt del cubell de la bugada un altre excarboner nostre, conegut pel «Torero». Pero 'l president mascle digué que s' havia de fer el día de Pasqua, y va dir que á casa seva feya lo que li donava la gana. Es dir que dins d' aquell sant temple semblava l' Eden Concert, y hasta trobo estrany que Sant Joseph que estava davant d' ellas no 'ls digués: isi no calleu egofo la serra y us tallo la llengua!

BLANES, 6 de maig

Convensuts 'ls agricultors de aquesta vila de que á só de tabals no s' afean llebras, sembla que s' han cansat de ajudar á sostenir el campaner que per una mesquinat cada mes té el nostre ensotanat á las sevas ordres; per aixó el nostre home en tots aquestas días de mal temps no deu haver deixat tocar las campanas, y cuida do que quan han tocat ha sigut quan ha caygut més pedra.

Y ara que som al Ajuntament; ¡sab Tonet, que aixó de que després de haver acordat en plena sessió pública no contribuir ab els fondos de la caixa á cap acte religiós per considerar que els diners del poble no deuen malgastarse, resulti tot lo contrari, posant la gran llufa al públich, no poden ser cosas de un home que presumeix de serio com vosté? > Y saben, senyors concellers, que per tenir que seguir menjant aquestas requisits no teniam necessitat de cambiar de plst?

OLESA DE MONTSERRAT, 15 de maig

Fa poch l' alcalde Margarit va citar al regidor republicá Sr. Carrera, á conseqüencia de las manifestacions que l' últim havia fet en sessió pública y en interés de la bona marxa dels assumptes municipals. El Sr. Carrera sostingué davant del jutje tot lo afirmat, y l' alcalde, pel mer fet de citar-lo, queda en la situació poch ayrosa, de qui devent clar y francas explicacions al poble quals interessos té al seu cárrech, acut per eludirlos á procediments judiciales que no tenen rahó de ser. Sápigan que 'l Sr. Carrera manté y mantindrà sempre lo dit, aquells á qui encare no 'ls ha caygut la vena dels ulls.

Ara sembla que ha tornat á resucitar una certa multa imposada á uns antics concejals que varen servir ab el Manco, de trista recordació, y als qui en Baldiri Margarit els hi assegurava que tot estava arreglat, pera aixís tenimlos sempre á las sevas ordres y de republicans ferlos tornar monárquichs.

També s' assegura que 'l deute del caixer mort ascendeix no á 15 mil pessetas com se deya en un principi, sino á 24 mil, y que s' ha presentat un gran enredo ab la Companyia del gas acetilé, apropósit dels fanals de la carretera.

Veurem si ab aquesta serie de tripi-jochs, obra exclusiva del caciquisme, recobraran la vista 'ls que l' havian perduda, y reconixerán l' agraument que 's deu á l' Fraternitat Republicana, que ab sols haver portat dos dignes regidors al Consistori, en tan gran manera ha contribuït á descubrir gatuperis, desveltant l' esperit públich y encaminant l' administració de la vila per las vías de la moralitat.

CALELLA, 14 de maig

En cap més altre districte que 'l de Arenys de Mar, y especialment á Calella, se parla dels carlins. Si 'l qu' está encarregat d' administrar justícia ens volgués autorisar, nosaltres per la nostra part li assegurariám que lo qu' es per aquestas terras no se 'n tornaria á parlar de temps. Lo primer que faríam fora treure aquells quatre pares de familia qu' en las celdas de la modelo 's consumeixen, y tot seguit disposariám que las ocupessin en Sagnier, en Bartrina, en Borbonet y algún altre. Inmediatament obríam sumarí pera descubrir responsabilitats y descubrir tot el peixó minúti que ha pres part en el trust caciquil, clavántlos hi cada multa que 'ls reconsegriam. Es clar; vingan alarmas de carlins, luego els que la seva conciencia els pesa perque 'n han fet alguna, corren cap el trust y l' alcalde, y 'ls diputats també vinga fer venis barcos de guerra y cop de civils cap aquí, perque en temps d' eleccions els tontos digan: ¡oh l' alcalde! ¡oh els diputats, en épocas de perill ens amparavan!

Y lo que hi ha á Calella son cors plens d' explosius que una petita guspira de foc els encendria. Explosius emanats de las grans injusticias y concentrats en aquell lloch á conseqüencia del gran atropello comés sense donar may cap reparació; els infelissos pares de familia que gemegan á la presó ne son unas victimas.

SANT PERE DE RIUDEVIILLES, 15 de maig

En aquesta vila desde las últimas eleccions municipals han quedat despreciats uns quants que mangonejavan el poble, y ara, en busca de amparo, s' afillan á una Societat agrícola que, segons el reglament, no pot tractar de política ni de religió; pero creyém que admetent á aquestos que no son agricultors sino uns farsants, se tractará de tot menos d' agricultura, y sápien els que han fundat aquesta Societat que per tenir bon éxit han de afavorir á la classe pajesa y no als que se 'n menjarian de viu en viu.

MONTSERRAT DE MONTSERRAT, 14 de maig

Aquest diumenge últim feu una predicá el rector á las noyas, dihent que per anar á la professó que 's farà el día 27 d' aquest mes, no volia que 's posesin polvos á la cara y que no 's vestissin ab lujo, que si 'n veya cap, com una que hi aná ara dos anys (vestida sense coll, ensenyant la blancó de la carn) que la faria retirar del cors de la professó. Digué: «No vull que vinguen per lluhir el garbo, sino per devoció á la Mare de Deu.» El mossén jesuïta podria fer la professó á la nit, sense llum y en un lloch retirat, d' aquest modo no lluhirán la gracia las sevas fillas de Maria.

VILASECA, 13 de maig

Las nostras beatas treuhen llamps y trons pels caixals perque 'l jovent d' aquesta vila, en lloch de anar á missa á sentir el nostre baladrer, passa el temps festejant. Diu que aquestas cosas son insoportables y que Deu els castigará ab las penas del infern. ¿Com es que 'l... coro de verjes mira tant prim ab el jovent y fa 'ls ulls tan grossos ab els nostres carboners?

JUNEDA, 12 de maig

Els nostres escura-xameneyas, que tenen conquistadas la major part de las femellas de la població, las unas per hicas de Maria y las altres pel Sagrat Cor, no 's cansan de fer funcions pera, de aquest modo, estar més en contacte ab ellas.

Doném l' alerta als pares y esposos, á algun dels quals ja li va la professó per dins, al veure la inclinació espiritual de las donas cap als perfidiosos ensotanats.

Ho dihem perque sent aquest el mes que totes las plantas floreixen y el mes de las passions de certa naturalesa, podria ser fácil que alguna se sentís possehida de un excés de passió y tingués que anar á pendre ayguas una temporada.

La Llibertat y la Justicia no poden existir sinó unidas.—Villemain.

EL QUID

—¿Ja está á punt? —¿Perá qué? —Per' assistir á la gran festa de la Solidaritat. —Home, vé com l' anell al dit. Fa un grapat de días que 'n sento parlar y encare no sé de qué 's tracta. Explíquim'ho, ¿qu' es aixó de la Solidaritat? —Si ho preguntés á un sabi, segurament li diria: «Solidaritat vol dir responsabilitat in solidum, aixó es, aquella que recan entre tots y en cada hu.» Pero jo no m' embolicaré ab retóricas y li definiré d' un altra manera: «Solidaritat es un sentiment que s' ha despertat á Catalunya y que, cosa que may havia succehit, ha lograt unirnos á tote en una mateixa aspiració.» —¿Quina és? —La de defensar els nostres lligítims drets sempre y en la forma que convingui. —¿Oh! Aixó, expressat d' aquesta manera vaga y borrosa, es molt bonich, pero en la práctica... Perque, veyam, ¿quins son els nostres drets lligítims? Tants caps, tants barrets; tante homes, tantas opinions. Per uns els nostres drets han d' arribar fins aquí, per altres no han de passar d' allá; per aquestos son aixó, per aquells son alló... —Perfectament, pero ¿vosté no coneix en Bartrina? —¿Aquell xicot de Reus qu' escribia versos? —Sí, senyor. Donchs aquell xicot deya, y tenia moltíssima rahó:

«Si quieres ser feliz, como me dices, no analices, muchacho, no analices.»

—¿Y qué?

—Aixó vol dir que 'l desitj de perfilar bé las ideas ens condueix moltes vegadas á espatllarlas. ¿Solidaritat, representa en aquestos moments unió, germanor, esperit de concórdia? Donchs acceptém bona ment aquesta definició, per borrosa y vaga que sembli, y deixém que 'l temps, gran mestre en aquestas cosas, s' encarregui de concretarla.

—¿Y qué conseguirem ab aquesta aceptació?

—Lo que ja venim conseguint, aixó es, aquesta confraternitat admirable que permet que vajin de brasset homes y tendencias que fins ara semblavan ser eternament irreconciliables.

—No m' desagrada el punt de vista.

—Encare n' hi ha un altre, tant ó més interessant que aquest. Al primer anunci de que acabava d' establirse la Solidaritat Catalana, ¿sab qué va fer el Govern? Espantar-se. ¿Y sab qué varen fer els eterns enemics del poble? Espantar-se. ¿Y sab qué varen fer els vividors polítichs de totes menas y colors? Espantar-se.

—Deuria ferlos por.

—Segurament. Ells afectavan indiferencia y deyan que aixó de la Solidaritat Catalana no era res, que no tenia cap ni pens y que més que una fusió de voluntats era un galimatias absurdo que no podia ser que durés més enllá d' un parell de setmanas.

—Y sembla que no han sigut profetas...

—Aixís ho demostren els fets. Pero ells, tossuts que tossuts. Com més veuhem que 'l gran bloc de aquesta Solidaritat va creixent, menos importancia semblan donarli. «¿La Solidaritat Catalana? ¡Bah! Pels miracles que ha de fer, no val la pena de pénéssella en serio.» Y riuhem, riuhem nerviosament, com podria riure el condemnat á mort pochos moments avans de sortir de la capella.

—¿Dimontri!

—Ni més ni menos. Perque la veritat es que la Solidaritat va contra ells, y de sobra comprenen els cacichs, els polítichs d' ofici y els oligarcas que el triunfo d' aquesta tendencia ha de ser la seva anulació total y definitiva. Y la prova la donan ells mateixos.

—¿Cóm?

—Ab la mal dissimulada alegría ab que recullen totes las noticias que semblan afectar á la solidés del bloc. Aquest moviment de la opinió per ella no es res pero, ¡no n' estarian poch de contents si algú els anés á portar la nova de que la Solidaritat acaba de desbaratare!

—En resumits comptes...

—Que la Solidaritat per forza ha de ser bona, y ho ha de ser per dos motius capitalíssims: Primer, perque aquí tothom la vol. Segon: perque 'ls únichs que la combaten son els de la part contraria, las patums polítichs, els causants de la ruina de la nació.

—M' ha convensut.

—¿De modo que podém contar ab vosté?

—¿Ja ho crech! Contribuiré á la suscripció obrera, assistiré á la festa del Homenatge, m' portaré com el més ferm y decidit solidari.

—Tóquila, donchs, y ¡visca la Solidaritat Catalana!

—¿Viscal!

FANTÁSTICH

20 de Maig

Es la fetxa més solemne que han escrit els catalans. Ja poden fulelljá historias, ja poden registrar anuals, no tobaren una plana tan hermosa, tan brillant, tan feconda en grans exemples com la que diu: 20 de maig. ¡Grabemla bé en la memoria y en el cor feml un altar!... Ciutadans d' aquesta terra, ¡endavant, sempre endavant!

La festa del Homenatge no es un regositj banal d' aquells que una volta passen quedant ben prompte olvidats. Ell es el comens d' un era, un era d' amor y pau, á qual ombra protectora l' altíu geni catalá tornarà ab sas energias á admirá propis y extranyos... Ciutadans d' aquesta terra, ¡endavant, sempre endavant!

Prou divisions intestinas, prou necias rivalitats, sinistrament fomentadas per quatre llops, que Deu sab quí 's envia y d' ahont venen. Donemnos á un temps las mans, cedim cada hu una mica, y fent un bloc colossal que ni 'l Montserrat 'l igual, diguém aixecat el cap: Ciutadans d' aquesta terra, ¡endavant, sempre endavant!

S' han d' acabá aquestas lluytas que 'ns envenenan la sanch y á la serena concórdia tancan brutalment el pas. Que 'ls alts baixin una mica, que 'ls baixos puguin pujar lo que de dret pujá 'ls toca, y que tots, negres y blancs, adoptin com á consigna aquestos breus mots inspirats: Ciutadans d' aquesta terra, ¡endavant, sempre endavant!

¿Per qué aná ab la fel als llabis y ab el puny sempre tancat? ¿Per qué parlá ab tant empenyo de penjá y de tallar caps? ¡Violencia engendra violencia; quí sembra mal, recull mal; l' arbre malehit del odi sol donar fruyts molt amarchs. Refém la llar arrunada y lo demés ja vindrá... Ciutadans d' aquesta terra, ¡endavant, sempre endavant!

El jardí de Catalunya pot sé un eden terrenal, pero es precís cultivarlo sense treva y tots plegats. Hi ha que arrencar la cisanya, hi ha que netejá 'ls gramals, y sobre tot hi ha que entendre que aquí dins tots som germans, fills d' una mateixa mare y en llengua y en seny iguals... Ciutadans d' aquesta terra, ¡endavant, sempre endavant!

Recordemla bé la fetxa d' aquest gloriós 20 de Maig. Obsequiém als bons patricis que son apoyo 'ns van dar; mimemlos, agasatjémlos, mostremlos tot lo que hi ha en el cor de Catalunya, pero un cop hajin callat de la festa els dolos ecos, cridém tots ab un gran clam: Ciutadans d' aquesta terra, ¡endavant, sempre endavant!

Poch en vritat probaríam sé aquells práctichs catalans de quins tant parla la fama, si aquesta solemnitat no tingués més trascendencia que la d' un festeig brillant. Cal que sigui un altra cosa, cal que marqui el gran esclat d' un poble que, lliure d' odís y uní en estret abrá, emprén del progrés la via, llansant aquestos mots sagrats: Ciutadans d' aquesta terra, ¡no us pareu aquí! ¡Endavant!

C. GUMÁ

AYRES DE LA TERRA

ostres no 'l coneixen á n' en Cantarella?

¿No? Tant se val. Ja 'l coneix jo. Y com que 'l coneix molt á fondo, sé que la seva presentació ha de serlos forosament agradable y que un cop hajin tratat amistat ab ell, si per alguna cosa 'm fan

cárrechs será de segur per no havel'shi presentat més aviat.

En Cantarella es el prototipo del obrer catalá, enamorat de la terra y admirador incondicional del seu gran mestre en Joseph Anselm Clavé. Aquestas son las sevas únicas afeccions: Catalunya y Clavé, Clavé y Catalunya. Y 'm veig obligat á dirho aixís, perque may he pogut acabar de posar en clar si lo que en son cor ocupa el lloch preferent es la memoria del fundador de las societats corals ó l' imatge d' aquest tros de terra hermosa que 'l tecnicisme oficial ha dividit en quatre provincias.

Per ell, en Clavé es l' apóstol, el redemptor, el deu. Lo que 'l gran músich-poeta escrigué es el programa, la Constitució, la Biblia de 'n Cantarella.

Y tant ho creu aixis que, segons ell, no hi ha situació, ni moment, ni acte de la vida que no tingui en las estrofes del mestre popular la forma d' expressió, gráfica y justa.

Si algú ho dupta, que 's prengui la molestia de seguir á n' en Cantarella pas á pas, y veurá fins ahont arriba la seva devoció al ilustre vate.

Quan en Cantarella 's lleva, que diariament sol ferho al apuntar els vellums precursors de l' auroa, el seu primer pensament es per en Clavé.

L' alba somriu, canta lo gall, fresca rosada ruixa la vall...

—Sense haver lliensat al ayre aquestas dolcas notes—el pobre xicot ho diu—creuria cometre un sacrilegi, y estich segur de que durant la jornada tot me sortiria malament.—

Després d' haverse rentat, torna á mirarse el cel y ab quatre espinguets confirma el diagnóstich del día:

Ab sútils celatges—de neu, or y grana l' Aurora galana—matisa l' Orient...

S' arregla, agafa l' esmorzar y ¡cap á la feyna!

La campanya al treball crida.

¡Al taller, á treballar! Es lo pa de la familia la suor del nostre afany...

Traballant passa el día, y quan, cumplerta la seva missió torna á casa, cansat, pero satisfet, dona gust sentirli celebrar las bellas del cap vespre...

La sierra occidental Febo transpone; su tenue resplandor Diana nos brinda...

Sopa, encén un cigarret, surt á la galeria, desde la qual contempla ab tota la seva grandesa la inmensitat del cel, y la musa de 'n Clavé torna á acostárseli á la orella, obligantlo á cantar...

Bella es la nit...

La lluna brilla en lo zenit...

A n' en Cantarella certas caborias modernas no l' acaban de convencer del tot. Devegadas alguns companys esvalotats tractan de portarlo á determinat terreno, parlantli d' actututs violentas, de reivindicacions energicas, de naps, de cols, de xiribias... Ell somriu y ab molta sorna els contesta:

Vale más pájaro en mano que ciento en el encinar.

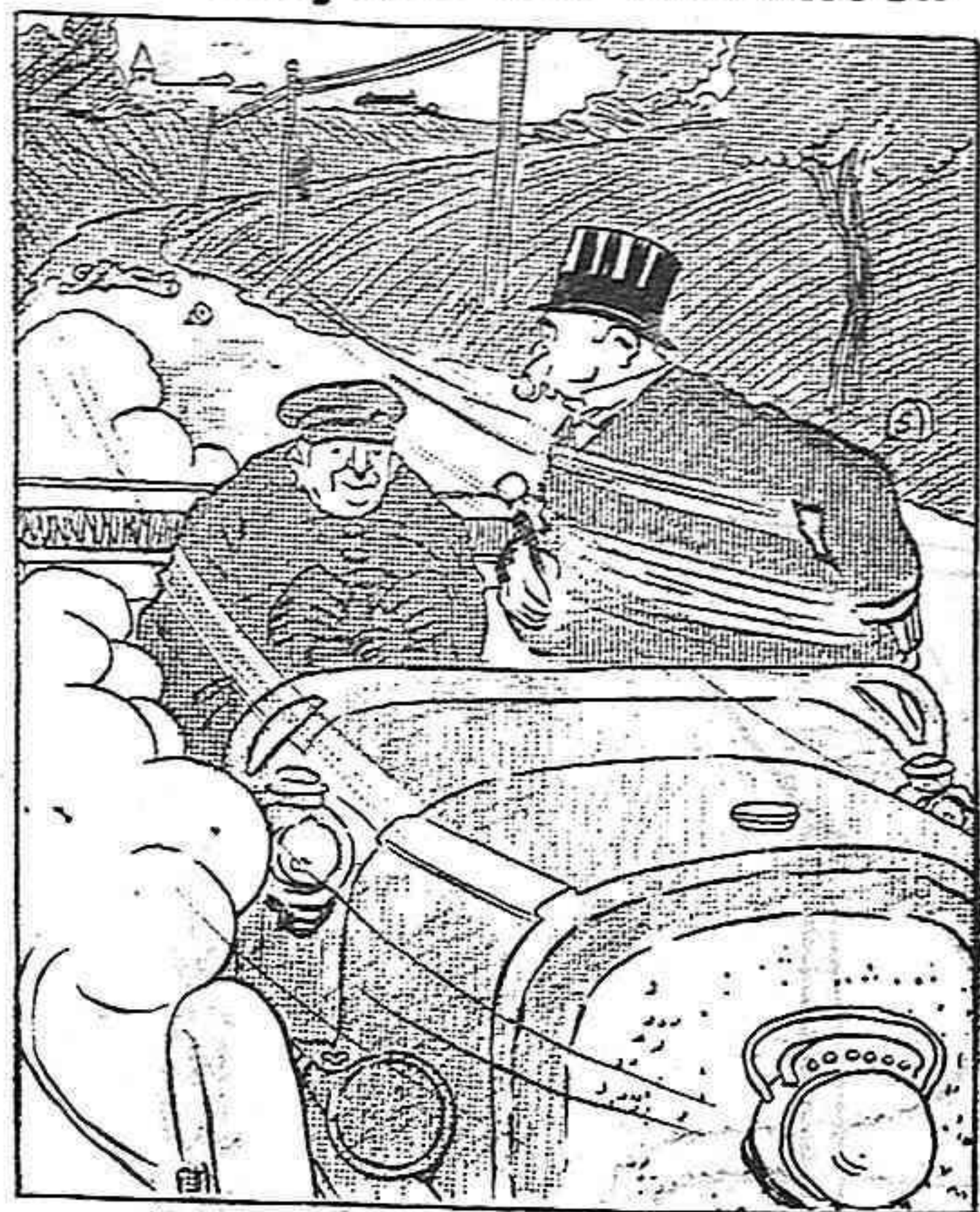
Una de las cosas, emperó, que 'l treu fácilment de sas casillas es l' amor. En topantse pel carrer ab una donzella que va, per exemple, á la font, ja me 'l tenen plantant'seli al davant, y cansoneta al canto:

Detén ton pas, non bé, ramell de perlas, y lo escolta los cants bells...

Per tú perdo el sossego, per tú llanso trist plor...

LA CARICATURA AL EXTRANJER

Els senyors del automòbil

—¿Has aixafat un home?... Mira, si resulta qu' es un republicà, t' regalo vint duros.

(De L'Assiette au beurre.)

Succeeix en alguna ocasió que la xicota resulta ser castellana y li replica ab un: ¡Vaya usted á paseo! que á un altre el deixaria fret. En Cantarella no s' inmuta lo més mínim y, canviant de llengüatge, segueix dihent:

Morenita que retozas caminito de la fuente, despacio, despacio, que tu jarro no se quiebre...

El camp es una de las sevas passions: ¡Ah!, allí es ahont la Biblia del mestre es ab més delicia congegida, no tant ab els llabris com ab el cor!

Escoltémlo. Junt ab quatre amichs, que han organiat una modesta forada, acaba l' home d' arribar al lloch de la festa... ¿El senten?

Descansém sobre la molsa salpicada dels brillants qu' envia dolsa la rosada...

Y á continuació, sense apenas pendre alé:

El fértil campo viste seductor las ricas galas del festivo Mayo...

O bé:

Prop del riu hi ha una verneida y un saló en mitj sa espessura...

Emborratzarse no ho ha fet may; pero beure uns quants traguets del aixut, ab delit y alegría, ¡quín mal hi ha en aixó! ¿Per qué ha d' estarse n un? Ben bé ho diu ell:

Tan sabroso líquido limpia nuestro estómago, bríos da al espíritu, gusto al paladar...

Que—y al fi y al cap no li falta rahó,—

La vida es un sueño y el mundo un sarcasmo...

Bullanguero y rialler, avans, quan la irreflexió de la primera joventut governava sense orientació fixa els seus impulsos, parlava sempre d' anar á matar moros, y ab ademans un si es no es teatrals, cantava ab certa freqüència:

¡Adeu siau, turons que ns vereu naixer! ¡Adeu siau, que va á partir la nau!

Avuy s' ha modificat bon xich y, acostumat ja á pensar pel seu compte, ven las cosas ab més aplom y á cada punt se li sent tararejar ab ayre de perfecte convenciment:

¡Fills de la terra catalana, avans morir que ser esclaus!...

Aquí l' tenen retratat. Aquest es en Cantarella.

A. MARCH

REPICHS

N veritat que la suscripció dels monárquichs pera fer un obsequi al rey, ab motiu de la seva boda, contrasta ab la suscripció de Solidaritat catalana pera costejar els gastos del homenatge.

En aquella, sumas d' importancia y pochos noms. En l' última, quotas petites y un sens fi de suscriptors.

Mentres en la monárquica apenas arriban á mil els que s' han suscrit, en la de Solidaritat s' aproximan á cent mil.

Aixó vol dir senzillament que per cada monárquich hi ha á Catalunya cent solidaris.

Las dos suscripcions son una especie de plebiscit anticipat. En las més próximas eleccions las quotas se tornarán votos. Y al qu' está destinat á perdre, no li ha de valguer res: ni l' bitllets de mil pessetas.

El vicari general dels jesuïtes, que avuy exerceix las funcions supremas y que s' creu que á la fi será

nombrat en substitució del difunt Pare Martín, es italiá y s' diu Fredi.

Un nom molt apropiat, ja que recorda la fredor que ab el seu contacte produheixen els reptils.

Tal es l' escama del públich, respecte al trust de la premsa madrilenya, que no sé si l' periódichs conxorxats arribarán á poder pahir las millonadas que s' prometen devorar.

Tal volta l' hi fassin mal profit. Que bé podria dirse l' cas que l' trust se convertís en patatis.

Ja tenim que corren duros barcelonins. Y l' ls que han tingut ocasió de veure l' ls, asseguran que fan la pols en tots conceptes als de Alicante y als de Sevilla, tant qu' es molt difícil distingirlos dels legítims.

L' única manera consisteix en ferlos trincar. Quan trincan saben dir: «Setze jutjes menjan fetje de un penjat.»

Pera donar satisfacció á las aspiracions regeneradoras y autonómicas del país, el govern deixa veure que fa alguna cosa, y en puritat no fa res.

Si algunas vegadas son els ministres els que van á girar una visita á las provincias, altrás vegadas son els presidents de las Diputacions Provinciales els que son cridats á Madrid á celebrar una Assamblea.

Y total qué? Discursos en gran, y un gasto de saliva considerable. Y al final un bon banquet, per alló que s' diu: «Aném á beure, que tenim la boca seca.»

Y ab las últimas evaporacions del champany s' acaba tot.

Una anécdota curiosa sobre las últimas eleccions francesas, qu' espigolo en un periódich. Anava á emetre l' vot, en un collegi situat á alguna distancia de la seva residencia, un aristócrata reaccionari montat en son carruatje. A poch de haver emprés la marxa, se li oocregué preguntar al seu botxero:

—¿Sou elector, Joan? —Sí, señor duch, ho soch. —Y per qui pensen votar? —Pel candidat republicà.

El duch, molt satisfet, digué: —Com jo votaria pel conservador, resultarà que no votant vos ni jo, l' elecció no será alterada. Tornémnose'n á casa.

Aixó passa á Fransa, país de respecte á las opinions ajenas. El reaccionari duch, á ser espanyol, li hauria dit al seu cotxeró:

—Mira, Joan: si no votas la candidatura que jo t' donaré, ja pots buscarte casa.

Una pinzellada d' Espanya Nueva, que pinta l' actual estat polítich: «Por hoy no hay más que boda y boda y boda entre los políticos de oficio, y hambre, hambre y hambre entre el pueblo que no se casa.»

¡Alto! ¿Qui ho diu que el poble no s' casa? ¡No n' fa poch ni gayre de temps que l' poble s' está casant ab Deu!

S' ha efectuat un de aquest dies el traslladó dels restos de n' Cánovas al panteó de Atocha. Y diguin: ¿quín dia s' efectuará el traslladó dels restos de tots els polítichs fracassats al panteó del olvit?

Llegeixo: «Para la gran revista militar que figura entre los festejos de la boda real, vendrá de Ceuta una compañía de moros, reclutados en las zonas limítrofes.»

Suposo qu' en premi á la part que pendrán en la revista se l' tractarà á cos de rey, perque á lo me nos pujan dir: «Afarteunos y digueunos moros.»

Molt me deleytan tas festas, pero, noya, t' vull ser franch, més m' agradarán las próximas de la Solidaritat.

Ja aquí no hi ha segadors, ni cops de fals ni ximplesas: ara s'ols hi ha solidaris y amichs de la nostra terra.

La festa del Homenatge será festa y funeral. Lo qu' es el vell Caciquisme deulo ja per enterrat.

Polítichs dels antichs motllos, defensors del retrocés, diguen, ¿quán ne podren rebre d' Homenatges com aqúest?

La culpa de lo que passa dónala al Govern, minyó: si alló no hagués succehit no succehria aixó.

En el mateix gran solar de la Ciutadela odiosa ara l' poble hi arma festas... ¡Ves si n' dona l' món de voltas!

Mes de Maig, mes de las rosas y dels tendres lliris blanchs... Mes de las nobles ideas y dels esclats populars...

En la festa del diumenge jo no hi veig negres ni blanchs, ni morats, ni verts, ni rojos; no hi veig més que catalans.

Caminava ab el cap baix, semblava respirar ab fástich... Ab aixó vareig conèixer que no era dels solidaris.

Governants, preneune exemple de lo que ara está passant: en el món qui sembra vents recull solidaritats.

La evolució de las cosas té ja las fetxas marcadas: pel Maig surten las flors bellas y un xich més endavant, granan.

No extranyis si veus deserts els pobles de Catalunya: la gent es á Barcelona á realisar la gran suma.

Trech el full del calendari y al de demà hi veig aixó: 20 DE MAIG: Festa patriòtica, ab gala en el fons del cor.

Adórnat, pubilla, adórnat, pósat tas joyas més ricas; que homenatges com aqúest no s' tributan cada dia.

El Dret y la Dignitat, cansats de badá y fé l' mico, han determinat casarse: demà s' firman els capitols.

El gran acte de demà ¿no saben per qué m' agrada? Precisament perque á algú noto que no li fa gracia.

L. WAT

A LO INSERTAT EN LO ÚLTIM NÚMERO 1.ª XARADA.—E na mo-ra-da. 2.ª ENDEVINALLA.—Espana. 3.ª TRENCA-CLOSCAS.—Lo Rabada. 4.ª ROMBO.

Prima tres dia quan surto de hús per aná al treball trobo á n' aquest poca-solta que m' ve seguint pas per pas y pitjó que las cotorras no para may de parlar). —Con tu belleza me encanto y mi perdición será si en lugar de complaceme me da desdicha fatal. —(Qué vol aquest mitj doneta?) —Hace tiempo, mucho ya que de tus labios espero alguna palabra; mas viendo estoy que no la quieres ni tan solo pronunciar. —(Ay... ay... ay... ¡cómo s' embolica). —Te digo, y esto es formal, que por no hablar tú, de pena estoy muriéndome ya. —Qué me disse ¿que se muera? —Sí, mujer, siendo verdad. —(Acabém d' una vegada). Pues miri ¿veu el fanal vermell, d' aquella hús-segona que á n' al balcó está penjat ab un gran rétol á sota?... Donchs vagi allí sens tardar, que hi trobará una farmacia; algun remey li darán y molt fácil que d' eix modo ja no s' mori tan aviat. —Tú no acabas de entendarme. —Ni tampoch l' entenderé may. —Y eso por qué, vida mía? —Per qué? perqué soch total. —¡...!

PEP DEL PÍ

ENDEVINALLA Tinch nom de dona y no ho sé y tant hivern com istiu me llevo molt dematí; ans que l' sol surti del niu. Apa, aixecat ben aviat, que m' dirás si m' has trobat.

DOLORES MACA

TARGETA TRINITAT CH. MÁS MATARÓ

Ab aquestas lletas degudament combinadas formar l' títul de una comedia catalana. JAUME ESTELA CONVERSA —¿Que vols venir á fora, Anton? —¿A qué ferhi? —Vag á veure á ma germana. —Quina, la que está á Palamós? —No. la que resideix al poble que havém dit entre tú y jo. PAU DE LAS CALSAS CURTAS

Caballers: M. Verdés Riquer, Joan Bardellans, Quimet P., Joseph Salvá, Nen Petit, Enrich Reig, Pau de las calsas Llargas, P. A., Sardanista de Blanes, Pep Pó, A. Ll. y Llavéria, Jaume Estela, P. Palatayra, Francesch Cid, y Un aprenent: No ns resulta. Caballers: Noy de las mostras, Pau de las Calsas Curtas, y K. Barret: Es passador. Caballer: F. P. (Un ganxet): No l's trobém prou conformes. R. M. O.: Es incorrecte á tot serho. —F. P. M.: Y la de vosté defectuosa en extrém. —Paula Baró: No n' faria cas el fulano, dit aixís, en versos dolents. —F. Pujol: Lo mateix li dich á vosté, referent á la socia. —A. del C.: De modo que aquesta es l' última? Ho celebrém moltíssim. —F. C. Natal: No, senyor; aquestas cosas no s' publican may... ni que sigui en primavera. —C. Blanquer: El dibuix es fluixet. Ademés, no li hem sabut trobar l' actualitat de que ns parla. —J. D., J. V., Un obrer federat, y J. A.: No podém publicar las cartas que ns envían, per varis motius.

ANUNCIS INTERESSANTS Festas de la Solidaritat Catalana MEDALLA CONMEMORATIVA El millor recort de las festas que demà comensarán á Barcelona es la MEDALLA CONMEMORATIVA ÚNICA AUTÉNTICA Y VERITABLE modelada pels artistes Madurell y Solá, y encunyada en els tallers Vallmitjana.

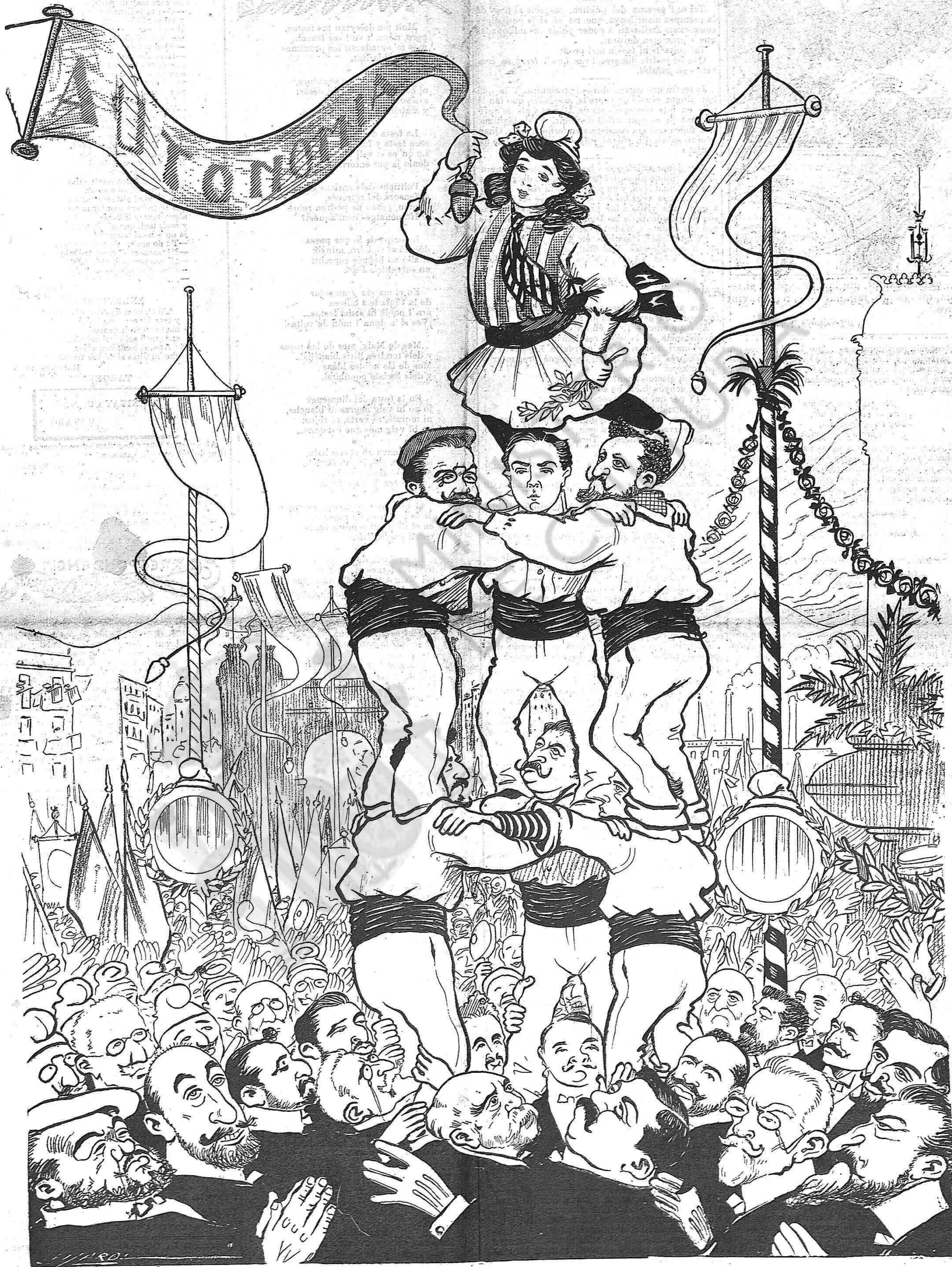
PREUS: Or de 18 quilats, 100 ptas.—Plata de lley, 4 ptas. Metall platejat, 0'50 ptas.—Coure, 0'50 ptas. Se venen per tot arreu

Tarjetas postals satíricas de la SOLIDARITAT Caricaturas del artista PICAROL Colecció de 4 postals en color, UN ral Se venen per tot arreu

DEMÀ DIUMENGE SORTIRÁ: NÚMERO EXTRAORDINARI de La Esquilla de la Torratxa dedicat á la Gran Festa de la SOLIDARITAT CATALANA

Es un número especial, que segurament cridará l' atenció. 16 páginas ab grabats en color, 10 cénts. SORTIRÁ DIUMENGE, DIA, 20 Imprempta LA CAMPANA y LA ESQUILLA, carter del Oim, número 8 Tinta Ch' Lorilleux y Cª

La victoria de l' anxaneta

—Alerta, «xiquets»; que un sol de nosaltres que flaqueji, se 'n va á terra!